

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm**Yttrande över departementspromemorian Domstolsdatalag
(Ds 2013:10) (Ju2013/1684/DOM)**

Med anledning av att Riksdagens ombudsmän har beretts tillfälle att lämna synpunkter på innehållet i rubricerad departementspromemoria får jag anföra följande.

Jag tillstyrker att reglerna om personuppgiftsbehandling i de allmänna domstolarnas, de allmänna förvaltningsdomstolarnas samt hyres- och arrendenämndernas rättskipande och rättsvårdande verksamhet regleras i en särskild lag som ska gälla i stället för personuppgiftslagen. Jag har inga invändningar mot lagens disposition eller innehåll utöver nedanstående detaljanmärkningar.

Avsnitt 7.2. och 10.2

Enligt 6 § i den föreslagna lagen får personuppgifter behandlas om det behövs för handläggningen av mål och ärenden. I tingsrätterna förekommer det att personuppgifter som samlats in i vissa ärenden kan behöva användas i den administrativa verksamheten. Det är t.ex. fråga om den kontroll som tingsrätten ålagts att utöva beträffande nämndemäns behörighet, bl.a. ska tillses att den som valts till nämndeman inte har förvaltare enligt föräldrabalken. Många tingsrätter kontrollerar detta genom att söka efter nämndemannen i målregistret. Metoden har diskuterats i JO:s beslut 2012-11-09 i ärende 2661-2012 (se bilaga) och frågan om det bör införas någon särskild bestämmelse som uttryckligen tillåter behandling för sådana ändamål bör belysas i det fortsatta lagstiftningsärendet.

Avsnitt 13.2

Ett bra sätt att begränsa riskerna med hantering av personuppgifter är att begränsa tillgången till uppgifterna till vad varje anställd behöver för att fullgöra sina arbetsuppgifter. När det gäller sökning konstateras i promemorian att det är vid handläggningen av migrationsmål som det finns behov av att kunna använda nationell anknytning, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös övertygelse och sexualliv som sökbegrepp. Enligt min mening är det därför lämpligt att begränsa möjligheten att använda dessa sökbegrepp till de (snart) fyra migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen.

Avsnitt 16.3

Bestämmelserna i 44 och 45 §§ personuppgiftslagen är enligt nuvarande ordning tillämpliga i domstolarnas rättsskipande och rättsvårdande verksamhet. Bestämmelserna ger Datainspektionen möjlighet att förbjuda en domstol att behandla personuppgifter på annat sätt än genom att lagra dem. Som konstateras i promemorian skulle ett sådant förbud i många fall innebära att verksamheten blockerades, vilket kan ha allvarliga följder för rättssäkerheten, tilltron till rättsväsendet och för enskildas möjligheter att ta till vara sin rätt. Trots detta föreslås i promemorian att 44 och 45 §§ personuppgiftslagen genom hänvisning ska gälla inom den nya domstolsdatalagens tillämpningsområde. Jag anser att Datainspektionen inte bör ha möjlighet att meddela denna typ av förbud.

Lars Lindström

Ulrika Kullman
föredragande

I beredningen av yttrandet har byråchefen Carina Bring Sjögren deltagit.